Enerji İstatistik Notu 26: Avrupa İklim Krizinin Ne Kadarından Sorumlu

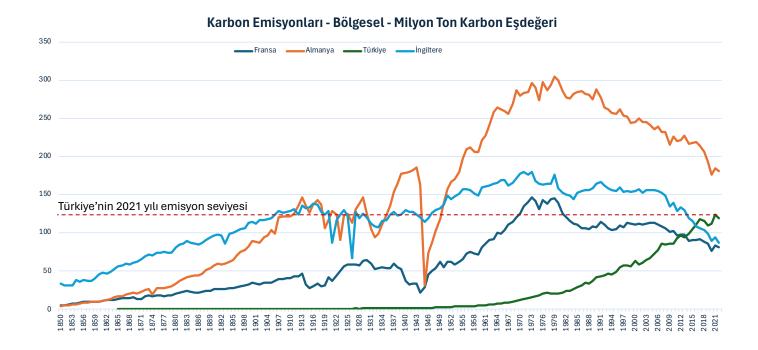
Özet cümle: "Tüm bu zaman diliminde, Türkiye'nin toplam emisyonlarına göre Almanya 8 kat, Fransa 3.3 kat, İngiltere 6.4 kat, Avrupa Birliği ülkeleri de 25 kat emisyon üretmiştir."

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

Avrupa emisyonu kendinden yüksek ülkelere sınırda karbon vergisi uygulayacak. Hatta bunları da kendi mekanizmalarını kurmaya zorluyor. Ayrıca birçok çalışmada bugün şehirlerde olan her türlü "iklim krizi" olayından da emisyonlar sorumlu tutuluyor. Şehirleşme, artan nüfus gibi konular pek de öne çıkmıyor. Bu notta bu tartışmaya girmeden "iklim krizinden" kim ne kadar sorumlu bu incelenecektir. Veri seti olarak "Küresel Karbon Bütçesi" veri seti kullanılmıştır¹.

Emisyon rakamları karbon (C) eşdeğeri olduğundan, CO2 eşdeğerine çevirmek için 3.664 ile çarpmak gerekmektedir.

Önce Avrupadaki diğer ülkelerin 1850'lerden bu yana emisyon gelişimine bakalım:

Türkiye'nin 2021 yılı emisyonları 2022'den daha yüksek olduğundan bu yıl kıyas ölçüsü olarak alınmıştır. 2021 yılındaki emisyonlarımız 123.5 milyon ton C eşdeğeridir. Bu da yaklaşık 452.7 milyon ton CO2 eşdeğeridir. Bu değer diğer ülkeler için

- İngiltere, Türkiye'nin 2021 yılı emisyonlarını 1906 yılında aşmıştır (123.7 mTon C)
  - o Türkiye'nin 1906 yılı emisyonları ise 0.43 mTon C'dur.
- Almanya, Türkiye'nin 2021 yılı emisyonlarını 1911'yılında aşmıştır (125 mTon C)
  - o Türkiye'nin 1911 yılı emisyonları ise 0.61 mTon C'dur.
- Fransa, Türkiye'nin 2021 yılı emisyonlarını 1970'yılında aşmıştır (125.6 mTon C)
  - o Türkiye'nin 1970 yılı emisyonları ise 11.6 mTon C'dur.

1

¹ https://globalcarbonbudgetdata.org/latest-data.html

Bir de toplamsal olarak bakalım. Türkiye'nin 1850'lerden beri toplam hesaplanan emisyonları 3.2 milyar ton C'dur. Dünyadaki toplam emisyonların %1'idir.

Tüm bu zaman diliminde, Türkiye'nin toplam emisyonlarına göre

- Almanya 8 kat,
- Fransa 3.3 kat,
- İngiltere 6.4 kat,
- Avrupa Birliği ülkeleri de 25 kat

emisyon üretmiştir.

Dünyada toplam 482 milyar ton C eşdeğeri fosil karbon emisyonu salınmıştır. Yani bugünkü "iklim krizi" kaynaklı olayların tamamının sebebi bu fosil karbon emisyonlar ise, her bir krizde ülkelerin payının şu şekilde olduğu iddia edilebilir.

	Oran
Çin	15%
Fransa	2%
Almanya	5%
Türkiye	1%
İngiltere	4%
ABD	24%
OECD	55%
AB27	17%
Ortadoğu	4%
Kuzey Amerika	27%

Tablo - 1850'den bu yana toplam fosil emisyonlarında ülkeler ve bölgelerin payı

Kısaca, eğer bilim adamlarının açıklamalarını doğru kabul ediyorsak ve olan her hava olayları kaynaklı felaketi iklim krizine bağlıyorsak, bu zararların tamamının sebebinin de atmosferdeki fosil kaynaklı karbon emisyonları olduğunu iddia ediyorsak, bugün Türkiye'de olan her bir iklim olayında yaşanan zararda Türkiye'nin payı %1, Avrupa Birliği'nin payı ise %17'dir.